H - 1172 Budapest, Cinkotai út 26. ■ Levélcím: 1656 Budapest, Pf. 112.
Telefon:+36-1-253-1590 ■ Fax: +36-1-257-3314
www.evmzrt.hu

BIZTONSÁGI ADATLAP

A biztonsági adatlap kiadásának dátuma: 2004. január 15.
Felülvizsgálva: 2010. július 07.

1. A KÉSZÍTMÉNY ÉS A VÁLLALAT AZONOSÍTÁSA**

A készítmény neve: **Komfort aeroszolos tűzhelytisztító**

A készítmény felhasználása: Makacs szennyeződések, ráégett ételmaradványok eltávolítására használható. Kiválóan alkalmas tűzhelyek, grillek, sütők és edények tisztítására.
Felhasználása elsősorban háztartásokban ajánlott.

A gyártó és forgalmazó cég neve: **EVM Zrt.**
Cím: H-1172 Budapest Cinkotai út 26.
Telefon: +36-1-253-15-90
Telefax: +36-1-257-33-14
Biztonsági adatlapért felelős: reach@evmzrt.hu
web-oldal: www.evmzrt.hu

Sürgősségi telefon: Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat **(ETTSz)**
Cím: 1096 Budapest Nagyvárad tér 2.
Telefon: +36-80-201-199 (éjjel-nappal)
+36-1-476-64-64 (éjjel-nappal)

2. A VESZÉLYEK AZONOSÍTÁSA**

A többszörösen módosított 44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet értelmében veszélyes termék.

A keverék veszélyjele:
F^+ Fokozottan tűzveszélyes
Xi Irritatív

A keverékre vonatkozó R mondatok:
R 12 Fokozottan tűzveszélyes
R 36/38 Szem- és bőrizgató hatású
R 41 Súlyos szemkárosodást okozhat

Egészségre és környezetre gyakorolt hatások:
A gáz fázis propánt és butánt tartalmaz, és fokozottan tűzveszélyes. A folyadék fázis bőrizgató hatású, és súlyos szemkárosodást okozhat.

Egyéb veszélyek: A palackban túlnyomás van. Felnyitni, ütögetni, felszúrni, 50°C feletti hőmérsékletnek, napfénynek, sugárzó hő hatásának kitenni vagy tűzbe dobni még üres állapotban is tilos! Alumínium felületeken ne használjuk és áram alatt lévő elektromos érintkezésekre ne kerüljön. Tilos izzó anyagra permetezni.
Címkézés: lásd 15. pont.

Az EVM Zrt. a Bip, a Caola, a Komfort, az Ultra és a WU2 márkatermékek gyártója

H - 1172 Budapest, Cinkotai út 26. ■ Levélcím: 1656 Budapest, Pf. 112.
Telefon:+36-1-253-1590 ■ Fax: +36-1-257-3314
www.evmzrt.hu

3. ÖSSZETÉTEL/AZ ALKOTÓRÉSZEKRE VONATKOZÓ INFORMÁCIÓ**

A termék két komponensű- egy folyadék és egy gáz fázisból áll.

Veszélyes összetevők:

Folyadék fázis:

megnevezés	koncentráció a folyadék fázisra vonatkozóan	CAS szám	EINECS szám	Veszély-jel	R mondatok
2-(2-butoxietoxi)etanol	5,0 – 15,0 %	112-34-5	203-961-6	Xi	R 36
Nátrium-hidroxid	< 5,0 %	1310-73-2	215-185-5	C	R 35
Alkil-poliglükozid C12-16	< 5,0 %	110615-47-9	--	Xi	R 41
Nátrium-tetraborát-dekahidrát	< 5,0 %	1303-96-4	215-540-4	Xn	R 22-36/37

Gáz fázis: A gáz fázis propánt és butánt tartalmaz.

megnevezés	koncentráció a gáz fázisra vonatkozóan	CAS szám	EINECS szám	Veszély-jel	R mondatok
Propán	5,0 – 15,0 %	74-98-6	200-827-9	F^+	R 12
Bután	5,0 – 15,0 %	106-97-8	203-448-7	F^+	R 12

A két táblázatban megadott veszélyes összetevők közül a nátrium-hidroxid, a 2-(2-butoxietoxi)etanol és a bután rendelkezik expozíciós határértékkel: lásd 8. pont.
A táblázatban felsorolt veszélyes összetevők veszélyjelei és R mondatai: lásd 16. pont.

4. ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK**

Általános információk: Baleset vagy rosszullét esetén forduljunk orvoshoz (ha lehetséges a keverék címkéjét/biztonsági adatlapját mutassuk meg). Szoros ruhadarabjait (nyakkendő, öv) lazítsuk meg.

Belégzés: Az expozíció forrását szüntessük meg, ha lehetséges. A sérültet friss levegőre kell vinni vagy szellőztetni kell, és nyugalomba kell helyezni. Forduljunk orvoshoz.

Bőrrel való érintkezés: Az elszennyeződött ruhadarabokat és lábbelit el kell távolítani, az érintett testrészeket bő vízzel vagy zuhannyal le kell mosni, és orvoshoz kell fordulni. A termék PB gáztartalma miatt a bőrre kerülve a bőr felületéről hőt von el, fagyási sérülést okozhat. A megfagyott testrészt nem szabad dörzsölni, steril kötszerrel be kell fedni. Fagyási sérülés esetén forduljunk orvoshoz.

Szembe kerülés esetén: A kontaktlencsét távolítsuk el, ha könnyen lehetséges. A szemet 10-15 percig bő, friss vízzel kell öblíteni a szemhéjszélek széthúzása közben, és a szemgolyó egyidejű mozgatásával. Minden esetben forduljunk orvoshoz.

Lenyelés: A sérült szájüregét bő ivóvízzel mossuk ki, és itassunk 0,5 liter kellemesen hűvös ivóvizet. Hánytatni tilos. Forduljunk mindenképpen orvoshoz.

5. TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK**

Alkalmazható tűzoltószerek: Száraz por vagy szén-dioxid. (CO_2).
Nem alkalmazható tűzoltószerek: Vízsugár (csak hűtésre használható).
Különleges veszélyek: Hajtógáz tartalma miatt fokozottan tűzveszélyes.

Az EVM Zrt. a Bip, a Caola, a Komfort, az Ultra és a WU2 márkatermékek gyártója

Speciális védőeszköz tűzoltóknak: Izolációs légzésvédő készüléket kell használni, mivel a gáz a levegőből kiszorítja az oxigént.

Egyéb: **Ürítse ki a területet**, a tüzet biztonságos távolságból oltsa. **A tüzet a szél felől közelítse** meg, hogy elkerülje a veszélyes gőzöket és mérgező bomlástermékeket. A gáz kiömlését, ha lehetséges szüntesse meg. A tűz eloltása, miközben a gáz ömlik, rendkívül veszélyes. **A gáz a levegővel robbanó elegyet képez**. A vízpermet vagy köd által a gázfelhők ellenőrzés alatt tarthatók. Különítse el a tűz által még el nem ért anyagot és helyezze biztonságba a személyzetet. A tűz hője a palackon belül gyors nyomásnövekedést okozhat, és a palack felrobbanhat.

Az oltásnál használt oltóanyag csatornába, felszíni és talajvízbe való bekerülését, ha lehetséges, akadályozzuk meg.

6. INTÉZKEDÉSEK BALESET ESETÉN**

Személyi óvintézkedések: Kerüljük a szemmel, bőrrel, nyálkahártyával való érintkezést, permetének belégzését és bármilyen módon szervezetbe kerülését. A motort le kell állítani, a gyújtóforrást ki kell kapcsolni, nyílt láng használata és a dohányzás tilos. Gyújtószikrát okozó villamos készülék és kapcsoló nem működtethető. Az érintett személyeket széliránnyal szemben kell eltávolítani. Biztonsági övezetet kell kialakítani. A szivárgás megszűntetéséig a lángot nem szabad eloltani.

Környezetvédelmi óvintézkedések: Kerüljük el a talajvízbe és folyóvízbe, a talajba vagy a környezetbe kerülést. Nagy mennyiségű tömény keverék csatornába élő-, felszíni-, talaj-, és hulladékvízbe, talajba jutása esetén értesíteni kell a helyi hatóságot.

Szennyezésmentesítés: A gázszivárgás megszüntetése után a szabadba jutott folyadék fázist védőgáttal körül kell venni, közömbös ásványi eredetű nedvszívó anyaggal (földdel, homokkal) vagy univerzális/inert vagy agresszív anyagokhoz gyártott adszorbenssel fel kell itatni.

Össze kell gyűjteni felcímkézett, zárható, jelölt tárolótartályba, és veszélyes hulladékként kell kezelni. Kerülni kell a csatornahálózatba, felszíni- és talajvízbe jutást. Véletlenszerű kiömlés és felszíni vizekbe kerülés esetén a keveréket hígítani kell nagy mennyiségű vízzel. A maradékot bő vízzel el kell mosni.

7. KEZELÉS ÉS TÁROLÁS**

***Kezelés*:** Kerüljük az alkalmazottak túlzott szennyeződését. Használat közben az evés, ivás és a dohányzás szigorúan tilos. Használat után az edényzetet zárjuk vissza. Tartsuk be a személyi higiéniai előírásokat. Viseljünk védőfelszerelést. Biztosítsunk megfelelő szellőzést. Minden olyan tevékenység, szerszám használatát el kell kerülni, amely szikrát okozhat.

Környezetvédelem: Kerüljük a környezet túlzott szennyeződését. Kerüljük a nagyfokú környezeti terhelést. Nagy mennyiségű keverék pH eltolódást okozhat a környezetben.

Tárolás: Tárolja eredeti, ép csomagolásban száraz, fagymentes, hűvös, jól szellőző helyen. A palackban túlnyomás van. Felnyitni, ütögetni, felszúrni, 50°C feletti hőmérsékletnek, napfénynek, sugárzó hő hatásának kitenni vagy tűzbe dobni még üres állapotban is tilos! Nem szabad nyílt lángra vagy bármilyen izzó anyagra permetezni! Gyújtóforrástól távol tartandó! Tilos a dohányzás és nyílt láng használata! Ügyeljünk, hogy szembe, bőrre ne kerüljön! Ha szembe jut, bő vízzel azonnal ki kell mosni, és orvoshoz kell fordulni. Elzárva és gyermekek számára hozzáférhetetlen helyen tartandó.

Különleges felhasználások: Fontos információk és útmutatások a biztonsági adatlapon vagy a címkén találhatóak.

Élelmiszerre, alumínium, festett, kerámia felületre és áram alatt lévő elektromos érintkezésekre ne kerüljön. Tilos izzó anyagra permetezni.

8. EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE/EGYÉNI VÉDELEM**

Biztosítsunk a dolgozóknak a termék tulajdonságainak megismerését, és a környezet védelmét. Tartsuk be a személyi higiéniai előírásokat, a keverék használata közben az evés, ivás és a dohányzás szigorúan tilos. Evés előtt és használat után mossunk kezet meleg szappanos vízzel.

Légzésvédelem: Rendeltetésszerű használat során nem szükséges. A keletkező permetet nem szabad belélegezni.

Az EVM Zrt. a Bip, a Caola, a Komfort, az Ultra és a WU2 márkatermékek gyártója

Szemvédelem: Rendeltetésszerű használat során nem szükséges. Ha szembe jut, bő vízzel ki kell mosni, és orvoshoz kell fordulni.
Kézvédelem: Viseljünk védőkesztyűt (gumikesztyű).
Bőrvédelem: Tartsuk be a normál higiéniai előírásokat. Az érintett bőrfelületet munkavégzés után mossuk le.
Környezeti expozíció ellenőrzése: Tartsuk be a kezelési és tárolási útmutatót.
A folyadék fázis a munkahelyi légtérben megengedhető határértékkel a 25/2000. (IX. 30.) EüM.-SZCSM együttes rendelete szerint nem szabályozott. A gáz fázis alapanyagai közül a bután rendelkezik expozíciós határértékkel.
Nátrium-hidroxid:
AK (nátrium-hidroxid): 2 mg/m^3, CK (nátrium-hidroxid): 2 mg/m^3. Maró hatású anyag (felmarja a bőrt, nyálkahártyát, szemet vagy mindhármat).
TLV: 2 mg/m^3.
2-(2-butoxietoxi)etanol:
AK (2-(2-butoxietoxi)etanol)): 67,5 mg/m^3, CK (2-(2-butoxietoxi)etanol)): 101,2 mg/m^3.
Bután:
AK (bután): 2350 mg/m^3. CK (bután): 9400 mg/m^3.
TLV (alifás szénhidrogén gázok C1-4): 1000 ppm; mint TWA, MAK 1000 ppm, 2400 mg/m^3.
A többi alapanyag AK és CK értékei a 25/2000 (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet szerint nem szabályozott.

9. FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK**

Folyadék fázis:

Külső:	Átlátszó, enyhén viszkózus folyadék
Szín:	Világossárga
Illat:	Enyhén érezhető
pH :	11,5 - 12,5
Forráspont, °C:	Nem meghatározott
Fagyáspont, °C:	Nem meghatározott
Lobbanáspont, °C:	Nem meghatározott
Dermedéspont, °C:	Nem meghatározott
Tűzveszélyesség:	Nem tűzveszélyes
Öngyulladási hőmérséklet:	Nem meghatározott
Robbanékonyság:	Nem robbanékony
Oxidáló képesség:	Nem mutat
Gőznyomás (20 °C):	Nem meghatározott
Sűrűség, g/cm^3:	1,045 - 1,060
Oldhatóság:	
oldhatóság vízben:	Oldódik
oldhatóság oldószerben, %:	--
Eloszlási koefficiens n-oktanol/víz:	Nem meghatározott
Gőzsűrűség:	Nem meghatározott
Párolgási sebesség:	Nem meghatározott
Szárazanyag-tartalom, %:	13,0 - 15,0

Gáz fázis:

Tűzveszélyesség:	Fokozottan tűzveszélyes
Robbanékonyság:	
alsó robbanási határ a hajtógázra, v/v %:	1,8
felső robbanási határ a hajtógázra, v/v %:	9,5

10. STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉPESSÉG**

Normál körülmények között stabil.

Az EVM Zrt. a Bip, a Caola, a Komfort, az Ultra és a WU2 márkatermékek gyártója

Kerülendő körülmények: Sztatikus elektromosság. 50°C feletti hőmérsékletnek, napfénynek, sugárzó hő hatásának kitenni vagy tűzbe dobni még üres állapotban is tilos. Gyújtóforrástól távol tartandó! Tilos a dohányzás és nyílt láng használata!
Kerülendő anyagok: Alumínium, ón, ólom, ammónium sók.
Veszélyes bomlástermékek: Nagy tűz esetén felszabaduló füstök/gázok, szénmonoxid, szén-dioxid.

11. TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK**

A keverékre vonatkozó toxikológiai információk:

Belélegezve:	Égető érzés, torokfájás, köhögés.
Bőrre jutva:	Maró érzés, vörösesség, hólyagok, fagyási sérülés.
Szembe jutva:	A szem kivörösödése, égő érzés, vörösesség, fájdalom, homályos látás.
Szájon keresztül:	Émelygés, rossz közérzet, hányinger, égő érzés, hasi fájdalom.

Akut hatások:

Akut toxicitás:	Nem ismert
Szenzibilizáció:	Nem ismert
Rákkeltő hatás:	Nem ismert
Mutagén hatás:	Nem ismert
Reprodukciót károsító hatás:	Nem ismert

Az alapanyagokra vonatkozó toxikológiai információk:
Nátrium-hidroxid: Szembe jutva súlyos szemsérülést, vakságot okozhat. Bőrrel érintkezve súlyos égési bőrsérülést, szövetelhalást okoz. Lenyelve az élő szöveteket elroncsoló maró anyag, súlyos égési sérülést okoz a nyelőcsőben és a tápcsatornában. Belélegezve a nyálkahártyán égési sebek alakulhatnak ki. Krónikus légúti ártalmat okoz.

12. ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK**

A termék felületaktív anyagot és lúgot tartalmaz. Nagy mennyiségű folyadék fázis a környezetbe kerülve pH eltolódást okozhat.
Ökotoxikológiai adatok az alapanyagra vonatkozóan:
Nátrium-hidroxid: Szervetlen anyag. A víz minőségét veszélyeztető folyadék, lúgos pH eltolódást okoz. Halakra, planktonokra toxikus hatású. Semlegesítés és ezt követő hígítás nélkül élővízbe, talajba és közcsatornába juttatni nem szabad.
Mobilitás: --
Perzisztencia és lebonthatóság: A felületaktív anyagok biológiai bonthatósága megfelel a 648/2004 EK rendeletnek.
***Bioakkumulációs képesség*:** --
Egyéb káros hatások: Nem ismert.

13. ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK**

Az Európai Hulladék Katalógus szerint veszélyes hulladék.
Tilos a terméket, a kiürült palackot élő vízbe, közcsatornába és talajba juttatni.
Javasolt ártalmatlanítási eljárások: A nemzeti és az EU-s hatályos jogszabályok az irányadóak.
A hulladékká vált termékre (kiürült aeroszolos palackra is) vonatkozó EWC kódok:
20 01 29* veszélyes anyagokat tartalmazó mosószerek
15 01 11* veszélyes, szilárd porózus mátrixot (pl. azbesztet) tartalmazó fémből készült csomagolási hulladékok, ide értve a kiürült hajtógázos palackokat

14. SZÁLLÍTÁSI INFORMÁCIÓK**

ADR jelölésköteles.
UN 1950 AEROSZOLOK
Osztály: 2

Az EVM Zrt. a Bip, a Caola, a Komfort, az Ultra és a WU2 márkatermékek gyártója

Osztályozási kód: 5F
Csomagolási csoport: --
Veszélyt jelölő szám: --
Szállítási kategória: 2
Alagút korlátozási kód: D

15. SZABÁLYOZÁSI INFORMÁCIÓK**

A keverék veszélyjele:

F^+ Fokozottan tűzveszélyes
Xi Irritatív

A keverékre vonatkozó R mondatok:

R 12 Fokozottan tűzveszélyes
R 36/38 Szem- és bőrizgató hatású
R 41 Súlyos szemkárosodást okozhat

A termékre vonatkozó S mondatok:

S 1 Elzárva tartandó
S 2 Gyermekek kezébe nem kerülhet
S 16 Gyújtóforrástól távol tartandó - Tilos a dohányzás
S 23 A keletkező permetet nem szabad belélegezni
S 24/25 Kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembejutást
S 37 Megfelelő védőkesztyűt kell viselni
S 45 Baleset vagy rosszullét esetén azonnal orvost kell hívni. Ha lehetséges, a címkét meg kell mutatni
S 46 Lenyelése esetén azonnal orvoshoz kell fordulni, az edényt/csomagolóburkolatot és a címkét az orvosnak meg kell mutatni
S 51 Csak jól szellőztetett helyen használható

Használati útmutató a termék címkéjén található.

Érvényes jogszabályok:

1992. évi XXII. törvény
1993. évi XCIII. törvény
1995. évi LIII. törvény
2000. évi XXV. törvény
2000. évi XLIII. törvény
220/2004. (VII. 261.) Kormány rendelet
98/2001. (VI. 15.) Kormány rendelet
28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet
16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet
9/2008. (II. 22.) ÖTM rendelet
44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet
1/2010 (I. 8) NFGM rendelet
25/2000 (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet
648/2004 EK rendelet
1907/2006 EK rendelet

16. EGYÉB INFORMÁCIÓK**

A termék veszélyes. A termékre vonatkozó veszélyjelek és R mondatok: lásd 15. pont
A megadott veszélyjelek és R mondatok jelen biztonsági adatlap 3. pontjában vannak megadva.

Veszélyjelek az alapanyagokra:

F^+ Fokozottan tűzveszélyes
C Maró
Xn Ártalmas
Xi Irritatív

Az EVM Zrt. a Bip, a Caola, a Komfort, az Ultra és a WU2 márkatermékek gyártója

H - 1172 Budapest, Cinkotai út 26. ■ Levélcím: 1656 Budapest, Pf. 112.
Telefon:+36-1-253-1590 ■ Fax: +36-1-257-3314
www.evmzrt.hu

R mondatok az alapanyagokra:

R 12	Fokozottan tűzveszélyes
R 22	Lenyelve ártalmas
R 35	Súlyos égési sérülést okoz
R 36	Szemizgató hatású
R 36/37	Szemizgató hatású, izgatja a légutakat
R 41	Súlyos szemkárosodást okozhat

Képzési, betanítási előírások:
A terméket használó személyzetet oktatni kell a kezeléssel kapcsolatos kockázatokról, az egészségügyi és környezetvédelmi követelményekről. Meg kell ismertetni őket a termék veszélyes tulajdonságaival, a foglalkozásegészségügyi és környezetvédelmi előírásokkal és az elsősegélynyújtási intézkedésekkel.

Javasolt felhasználási korlátozások:
Az 1. pontban megadott felhasználási terület csak a legjellemzőbbeket tartalmazza. Speciális felhasználási területen való alkalmazás a felhasználó felelőssége. Ebben az esetben a felhasználó az egyedüli felelős a helyi és nemzeti szabályozásokhoz, előírásokhoz való alkalmazásért. A biztonsági információk a terméket a biztonság szempontjából írják le, és nem tekinthetők a termék műszaki specifikációjának.

A biztonsági adatlapot a legjobb tudásunk szerint, az alapanyaggyártók biztonsági adatlapjai és irodalmi adatok alapján állítottuk össze. A közölt adatok tájékoztató jellegűek. Az érvényben lévő előírások és rendelkezések betartása a felhasználó kötelessége.

Szabó Csaba
termelési igazgató

Dr. Hornyánszkyné Szabó Katalin
főtechnológus

Az EVM Zrt. a Bip, a Caola, a Komfort, az Ultra és a WU2 márkatermékek gyártója